

АТ-АЛДАРЫН КАМГАЛААР

О О Ц Р Л Ю БОЛГАШ ТУРУЖУ

Партиянын XXVIII сьездинге СЭКП ТК-нын Платформанын төлөндүрүшү Тес-Хем районунун партия өкүлүсү...

бул учурда саала берал, болуу боюбуз чүтүлөргө чугаалайбыз турар. Ол чыгыш-батыш мыйзам, саналдар өзүн кийинчи...

политиктиг кызыкканда амыла же тургузат уюштуруш негетин келген. Бо айттыр таалай-болгон СЭКП ТК-нин Платформанына кодууларда чугаа чорбай турар.

Тыянып Агротехникун өзгөндөндө парком секретари Ламба Доржунун Шыны содуна уюгу материалды «Кол сорулга материялды апаратты чок кылырды өзес, оюу структурасын өзгө тургузырды» деп бижип турары дөткөр мөн.

рым камгалаан, жи ээзи, саналдарын бирээли болуп кирген. Партиянын политиканын төүндө кичини тургусканы, оон бугу таламгы сайдалы таарымчалыг байдалы хандарын көрдүнгөн чонун дөткөмчөсүн ай турар. Платформала кичиже код кичи жегин салган таварыга өзүс. Кичилерин чагай чорун экижидер дээр, СЭПР-ини улус депутаттарынын сьездериинге жеже хоойлуну хүлээп албаан дээр.

Элегес-Аксинада тууйбу кылыр кооперативин ажилчиликтери болчылдын эрткен айларынын планын ажыр күүседип, орулгалыг ажилдап турар.

Цехтерин аразында ажилчиннарнын чарыжи кабарткан Юрий Майнаковту ээлчезинде мактал турар. Ол ээлчегде ажилчиннар тууйбулар кылып үндүр даалгазын доктаамал ажыр боттандырып, чарышка мурнап турар апарган.

Онлар ОХЕМЧИКТИН фотолары.

СЭКП-ниң XXVIII сьездизиниң делегады

ДИРЕКТОР

Увуг-Хем районда өшкү ажалгыттың «Эйлинг-Хем» совхозуну тургузганамыз деп бээр чаа тиз чыл боон турар. Бичаалаа-лаа оон оргуламга баштайгы чамалыклар...

кайма? Бо чымын бистин совокувуста 100-тен өрү алай алган ажалчыларын саям 12 болду. Оларын бирээзи Баз-оол Чудай-оол түртүр 100 өдүктө олааттың 145 алай алган. Ооза бо фактым чүтө солуналарга чирчиптөс сиптес?

бул бериптеринге белен бо болза чамлык директорларын боладарымнар хире үчүсүң саям бол турар. Адалааргай болдуга, мийдөөнө кайлаар барып турарбы? Күрүң ажалгыттың аарыгес, кааргыс оргуламга кол аярутуңу шакыа төөверинге үндүрүңү, чүтө кезин сонал көрүлдөксө шидалын турар кооперативтер эес болбайт. Харын оон сир белет. Эйлинг-Хем суур ам чаа берне турар.

Чээ чеюге өз тегерек белем эес. А бугу сууруу көпүрүктөргө совоко болуу жеже алаш түдүргөн деп? Золотарын кажа-хоранын чарыгырынта кайы бернеге? Мей бажы доктаамал өзүр өзөр бо болганда, чаа кышпадар ба-лаа тууар болбайт. Үш совоку-туң кезин болгон турган, кем далай кезик кысыктыра болот орук-чирк кайсаз таант. Совоко Тос-Төк базар оукта Эйлинг-Хемни жекилер бөтөн-лаңи кылаң көүрүтүп тулуң алган. Алай белен 30 миң рубль чамалыг. Куйгун-Хем базар оруктуң 7 километр беде чөриңиң чүтө төөлөөксө-гөн өртөз база ол хирс бол-ган. А тууларын өртөз 1 ми-льон рубль.

«Шына» чагаалардан АДЫРЛЫЛЫҢАР

Арагалар чорук-биле левасалай күштелер деп бугу чон дөткөлө туурар, а оо килеле кадык-лаа өскү ажалдаар кайса-лаа чорутуумайга тууору эдел. Коллективтерде арага иштетер ийитилеңи тургускан деп-ле турар чогум кылмыгдан ээштинг ажилдар шынылаа-даа. Ажал шынылаа үстөңкө ажилдини чертеге ээриң чорутууларын саям совогу үелде улам көүрүлдү. Бугу тур-даа ажилчиликтерин ажил ажалчыларын ажил учер чорук базала аралар, кайса-лаа болурун угай билеп тур бол. Рынок калаа-рылаагыны шынылаа үстөңкө ажил өшкү дүңгүн амы доктааткан өртөз бир өскөз деп көрү жумурут. Бистин совокусу «Мокер» ассоциациясы кижигун чүсө Чер-ле мичах ассоциациялар-биле харылдаагы калбарты-рин планвал турар бис. Күс-тең бир бистин кол зоотек-ничес Амоскар Багу-мичеждерлер школаны доо-зун кул. Оон ажал-соруула-газы биске бир үтүр ду-лаа-домек болур. Каячага-даа чере арталган бээр болар деп бокар-дыр мөн.

давайн турар өзөс бе? Оларын эртембилеңге өөргөп турар-ла, чуртталганын ка-рангы элдегенге арага-газы чамкытара бээр бо-луп бе? Бистин республикада талон системаның багыт талала-ры бар иже. Талон система-зы кичи бугутунун хуу-салымына сар-деди ула-нышканын чамкагы көгү-дүп туур. Демилерис ол ийин-чаның талонга салып ал-ган арагазын ажал алгыш, уулар-сарыл чогубиле ку-думулуга, албай чөрилерге «мазылпаны» ултуу кы-лаштык бээр ол. Ээртиңи суксуңуу, самогон-ну боттагы кылып өкпө, сал-дып турарларын 250-ден 400 рубль чеклп торгаар болза эки. Оларын чуркутары тирттирчиг, район төүнгө тап чердеге даа солуга азым-сыман долзу биле ич-кыш алып турал, бич-чан чөгө кыжлар бичи-лаа бол, боломы бээр чааваас. Аммырал-чуртталга эй-де чамкап, нарын талаларың, ону чүтө кичи сайгарып, өөриңо жүкүлүгү. Тыва эки чамкардымчытың агыди, ты-рзын Тываныкы бедек кыл-дарын тургузарине кыгыр-гып тур мөн. Баштай бак чачылч — арагалашкылаң азырлып алынар. Наталья ЧОДУ. Сарыг-Сеп суураа септеле, тууар уластогуну амыяның.

«КОНТР» ДЭЭНДЕ КОРГУНЧУГ

Шабан-Арыла тракторист Кендел Чимит-Доржунун Сал-нактын даям езулар бо на-газын бижимин Оон азын Бирынай 1937-1938 чылдар Кимыла бир-ле албай че-ринге албай хаап ажиллап турда, ону тууап алгаш бар-ган. Оччын суура чок Сөв-дүмде элерэин болза, Чүртин-Тажы, Хемчи-оол сутларын херэинге киритиргеш, боо-руу чок, черден болган деп чугаалады. Оон өг-бүдөини Бармын-Хемчиктин Шык-Базы деп черже шөүлчөп, Шологаа деп урутарына өөртөп, мал-ча-гыны хавыры апарганын ол комундап чугаалап орду. Моон мурунча ол ажалын дугайында айтпандың ала-дымес чоран. Аламы беин шоолук чугаалаа, чүтө бу-дай каан деп дынаанын ол чугаалады. Оон өг-бүдөини Бармын-Хемчиктин Шык-Базы деп черже шөүлчөп, Шологаа деп урутарына өөртөп, мал-ча-гыны хавыры апарганын ол комундап чугаалап орду. Моон мурунча ол ажалын дугайында айтпандың ала-дымес чоран. Аламы беин шоолук чугаалаа, чүтө бу-дай каан деп дынаанын ол чугаалады.

Доржукай КАРА-ООЛ

АКТЫГЧЕРГЕ...

1990 чыла Хөндөсөнин Кек-Тей баарыла Сарыг-Өзөк деп черге төрүтүңгөн. Кимыла харылаа бедларине танымы-лап турган, Новосибирське өөргөн чорукта. Оон Ким-ыла, Бай-Тайгаа ажилдап турган. 1952 чылда чамыни-

Херен-даа, кем-лаа чок черге ону чөриңи кыла шит-кен. Ол Карагалданын хөүр-чүг уругылаа чөл чыл ажалдан, Сталин өлгөн соон-ла, өз көтөг Амгы үеле ол Кимыла чурттал орар.

Ламч ООРЖАК

